

تحرك جديد در مناسبات ايران و روسيه

ما در زمینه‌های مختلف روابط دوجانبه، همکاری‌های منطقه‌ای و همکاری‌های بین‌المللی دو دور گفت‌وگوهای بسیار مفصل، طولانی و خوبی را داشتیم که در سایه همکاری‌های دو کشور می‌توانیم از ظرفیت‌های موجود به شکل مضاعف بهره‌برداری کنیم.

سعید جلیلی نماینده مقام معظم رهبری و دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان روز گذشته در پایان مذاکره با دبیر شورای امنیت روسیه با اشاره به دعوت رسمی از آقای پاتروشف اظهار داشت:

ما در زمینه‌های مختلف روابط دوجانبه، همکاری‌های منطقه‌ای و همکاری‌های بین‌المللی دو دور گفت‌وگوهای بسیار مفصل، طولانی و خوبی را داشتیم که در سایه همکاری‌های دو کشور می‌توانیم از ظرفیت‌های موجود به شکل مضاعف بهره‌برداری کنیم.

نیکلای پاتروشف دبیر شورای امنیت فدراسیون روسیه نیز گفت: ما در مورد همکاری‌های دوجانبه در زمینه‌های اقتصادی، سوخت و انرژی، همکاری‌های هسته‌ای و در ارتباط با دورنمای همکاری‌های دو کشور در زمینه نفت و گاز صحبت کردیم. دبیر شورای امنیت فدراسیون روسیه با اشاره به تهدیدات جدید از جمله تروریسم و مواد مخدر، بر همکاری‌های مستقیم دستگاه‌های شورای امنیت دو کشور تاکید کرد و افزود: گفت‌وگو و رایزنی بین دو کشور در راستای تامین امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه خواهد بود.

در ادامه دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان با اشاره به تهدیدها و منافع مشترک دو کشور گفت: ما امروز بر اساس این تهدیدها و منافع مشترک عرصه‌های بسیار خوبی را برای همکاری ایجاد کردیم. جلیلی افزود: دو کشور در زمینه همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی نگاه‌های مشترک زیادی دارند و این نگاه‌های مشترک بسترهای خوبی را برای همکاری‌ها ایجاد کرده و ما امیدوار هستیم بتوانیم با جدیتی که دو شورای امنیت دو کشور دارند دنبال می‌کنند این بسترهای همکاری بتواند از حالت بالقوه به بالفعل تبدیل شود و ما شاهد ثمرات آن برای دو ملت ایران و روسیه باشیم.

جلیلی گفت: در زمینه همکاری‌های بین‌المللی راهبرد گفت‌وگو- همکاری، بهترین راهبردی است که می‌تواند در عرصه‌های مختلف باشد و این رویکرد اصولی جمهوری اسلامی ایران است. وی افزود: از پیشنهادهاى دوستان روسی در زمینه‌های گفت‌وگو برای همکاری استقبال می‌کنیم؛ از جمله در موضوع هسته‌ای می‌توانیم بسترهای بسیار خوبی را در چارچوب راهبرد گفت‌وگو - همکاری در زمینه‌های خلع سلاح، جلوگیری از اشاعه سلاح‌های هسته‌ای و همکاری‌های صلح‌آمیز هسته‌ای شکل دهیم. دبیر شورای عالی امنیت ملی با اشاره به اینکه نیروگاه هسته‌ای بوشهر نمادی از همکاری صلح‌آمیز دو کشور است، اظهار داشت: در این مذاکرات دو کشور در خصوص پروتکلی که باعث شکل‌گیری و تقویت این همکاری‌ها در عرصه‌های مختلف از جمله نیروگاه‌های دیگر، راکتورهای تحقیقاتی و همکاری‌های علمی در زمینه‌های هسته‌ای می‌شود، گفت‌وگو کردند.

بیانیه وزارت خارجه روسیه

همزمان با این دیدار، وزارت امور خارجه روسیه روز گذشته با صدور بیانیه‌ای درخصوص سفر وزیر امور خارجه کشورمان به روسیه اعلام کرد که طرفین در این دیدار درباره طیف گسترده‌ای از همکاری‌های دوجانبه و نیز مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی تبادل نظر و گفت‌وگو می‌کنند. در خبرها آمده بود که شرایط حاکم بر فضای منطقه و جهان از قبیل تحولات کشورهای عربی خاورمیانه و نیز بحران مالی جهانی محور گفت‌وگوها خواهد بود.

سفر وزیر امور خارجه ایران به روسیه در محافل سیاسی و رسانه‌های خبری این کشور نیز بازتاب گسترده‌ای داشته و آنان این اقدام را نشانه آغاز دور جدیدی از توسعه و تعمیق روابط ایران و روسیه به‌عنوان 2 کشور قدرتمند منطقه ارزیابی کرده‌اند. کارشناسان سیاسی روسیه با اشاره به دامنه گسترده همکاری‌های مسکو- تهران و فرصت‌ها و تهدیدهای مشترک ژئواستراتژیکی 2 کشور، تحرك دیپلماتیک در مناسبات دوسویه را گامی در راستای تامین منافع ایران و روسیه می‌دانند.

براساس آنچه گفته شد اگر چه انتظار می‌رود که طی گفت‌وگوهای نیکلای پاتروشف در تهران و همچنین سفر صالحی به مسکو که بلافاصله پس از سفر دبیر شورای امنیت روسیه انجام می‌شود، زمینه‌های مثبتی در روابط 2 کشور ایجاد شود اما تحلیلگران معتقدند این تلاش مسکو را نمی‌توان بی‌ارتباط با تغییر و تحولات در منطقه دانست؛ اینکه روسیه با اطلاع از نفوذ منطقه‌ای ایران در منطقه سعی می‌کند تا با نزدیک شدن بیشتر به ایران و براساس طرح پیشنهادی جدید خود به نوعی امکان بازگشت مسکو به میدان بازی را بار دیگر فراهم کند.

با این وصف تأخیر در راه‌اندازی نیروگاه اتمی بوشهر، موجب شده که راه زیادی برای اعتمادسازی میان 2 کشور در پیش باشد. در واقع شاید بر همین اساس وزارت خارجه و کمیسیون امنیت ملی مجلس در اظهارنظرهای پیاپی تصریح داشته‌اند که روسیه باید در نظر داشته باشد ایران بر حق خود در استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای همچنان پایدار است؛ امری که از آن تلقی جایگزینی راهبرد فشار - مذاکره با تشویق - مذاکره شد و اینک راهبرد گفت‌وگو-همکاری مطرح است.

با این وصف باید منتظر ادامه رفت‌وآمدهای مقامات 2 کشور ماند و دید که آیا سرنوشت طرح روسیه پاسخ مناسبی به انتقادات ایران مبنی بر تلاش طرف غربی برای امتیازگیری از ایران بدون ارائه هیچ امتیازی خواهد بود یا نه؟

روسیه محدودیتی برای توسعه روابط با ایران ندارد

نیکلای پاتروشف، دبیر شورای امنیت فدراسیون روسیه دیروز در دیدار با علی اکبر صالحی، وزیر امور خارجه، ثبات همکاری بین 2 کشور ایران و روسیه را برای هر دو طرف مفید دانست و افزود: امروز روسیه یک کشور با ثبات و مستقلاً است و هیچ محدودیتی برای توسعه روابط با ایران ندارد و همکاری‌ها احترام ما را به یکدیگر بیشتر می‌کند.

به گزارش مهر، صالحی نیز در این دیدار گفت: ما معتقدیم یک روسیه مقتدر و یک ایران مستقل می‌توانند در کنار همدیگر کانون قدرت، امنیت و ثبات در منطقه ایجاد کنند. همچنین آلکساندر لوکاشویچ، سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه، افزایش رفت‌وآمدهای دیپلمات‌های روس و ایران به خاک یکدیگر در ماه‌های اخیر را نشانه سطح بالای مناسبات تهران و مسکو دانست.